

5

snabba
frågor

"OLIKA MÄNNISKOR SKA TRÄFFAS PÅ BUSSHÅLLPLATSEN"

RICKARD STARK OM VISIONEN OCH FRAMTIDEN I VALLASTADEN

2017-08-31

Av: Hållbar Stad

På fem år har det byggts 1500 bostäder i Vallastaden, Sveriges mest varierade stadsdel. Rickard Stark från Okidoki Arkitekter, områdesarkitekt för Vallastaden, berättar om visionen, processen och stadsdelens roll i svensk stadsutveckling.

Vilka grundläggande värden har genomsyrat gestaltningen av Vallastaden?

Insikten om att den nuvarande samhällsbyggnadsmodellen inte levererar det som invånare och politiker förväntar sig var den självklara drivkraften för oss att göra något annat. Vi konstaterade redan från början att i stort sett allt avgörs i fastighetsindelningen. Våra städer blir mer och mer uppdelade, man delar inte samma busshållplats. Det ville vi ändra på genom att skapa en blandning, inte bara på stadsdelsnivå utan inom varje kvarter.

Ordet *möten* var ett av det vanligast förekommande i tävlingsprogrammet för Vallastaden. En tävling som vi vann med vårt förslag "Tegar" som byggde på en småskalig fastighetsindelning med olika aktörer sida vid sida. Resultatet är Sveriges mest varierade stadsdel som samtidigt är tät, organisk och grön.

Hur har processen gått till?

För vår del så genomförde vi tävlingen 2012 och fick samma år samhällsbyggnadsnämndens uppdrag att genomföra tävlingsförslaget. Det gav oss unika möjligheter till ett konsekvent genomförande samtidigt som jag tror att hela planerar-Sverige hade väntat på ett sådant här projekt. Inte mycket nytt hade hänt sedan Bo01 inom svenska stadsplanering.

Tillsammans med Linköpings kommun ritade vi färdigt detaljplanen utifrån de stadskvaliteter som vi önskade och planen trädde i kraft på mindre än ett år. -ganska mycket tack var att byggherrarna hölls utanför. Efter det markanvisades fastigheter till fast pris och riktat till olika aktörer.

Precis som i övriga Sverige finns det i Linköping en brist på billiga bostäder. Hur har man tacklat det i Vallastaden?

Vi har visat att det går att gå från idé till inflyttning för 1500 bostäder på mindre än fem år. Och då pratar vi om alla bostadstyper och storlekar. Kommunen måste nyttja sitt markägande och sitt planmonopol i invånarnas intresse snarare än i byggföretagens.

Speglas den mångfald av upplåtelseformer i de människor som flyttar in? Finns det en blandning även där?

Ja, framförallt så finns det en blandning i etnicitet och åldrar. Liksom i alla nybyggda stadsdelar så är prisläget högt, men en stadsdel ska bedömas efter 20 år och det viktiga är att ha en struktur som är byggd för alla.

Bomässan *Bo Bättre* som ägde rum i Guldheden 1945 mötte ett samhälle i förändring där kvinnorna gav sig ut i arbetslivet. Den bomässan skapade ringar på vattnet för såväl stadsdelen som bostadsutformningen i stort, men den löste inte hela genusfrågan för det. På samma sätt kommer Vallastaden inte att lösa klasskillnaderna i samhället, men strukturen är planerad för att olika människor ska träffas på busshållplatsen.